

UCHWAŁA NR LXXXVIII/957/23
RADY MIASTA OTWOCKA

z dnia 27 września 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Osłonowego Miasta Otwocka na lata 2023-2025
„Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.), w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się na lata 2023-2025 Program Osłonowy Miasta Otwock „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Otwocka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego, z mocą od 1 października 2023 r.

WICEPRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA OTWOCKA

Jakub Kosiński

Program Oślonowy Miasta Otwocka na lata 2023-2025

„POMOC RZECZOWA DLA POTRZEBUJĄCYCH”

WSTĘP

Program Oślonowy Miasta Otwocka „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących” będzie Programem realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej na rzecz mieszkańców Otwocka w sferze szeroko pojętej miejskiej polityki społecznej. Podstawą realizacji Programu Oślonowego Miasta Otwocka „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”, zwanego dalej „Programem” jest art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r., poz. 901 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”. Przepis ten wskazuje na podejmowanie innych, niż wymienione w art. 17 ust. 1, zadań z zakresu pomocy społecznej ~~wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizację programów oślonowych,~~ mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych. W tym stanie rzeczy staje się jak najbardziej uzasadnione przyjęcie Programu Oślonowego Miasta Otwocka w latach 2023-2025.

OPIS PROBLEMU

Z diagnozy tut. Ośrodka wynika, że na terenie miasta Otwocka zamieszkują rodziny żyjące w ubóstwie i wymagające wsparcia ze strony tutejszego Ośrodka. Ograniczenia rodzin spowodowane niepełnosprawnością, chorobami, wiekiem, niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą, nieporadnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, uzależnieniem od alkoholu czy narkotyków nie pozwalają ww. na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych. Wobec niedostatku, występującego wśród klientów Ośrodka, udzielanie świadczenia pieniężnego, nie zawsze umożliwia stronie wydatkowanie go zgodnie z przeznaczeniem. Osoby te wymagają pomocy w formie rzeczowej, z możliwością dostarczenia jej do miejsca zamieszkania.

W roku 2022r roku na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej objęto świadczeniami pieniężnymi 1305 osób, liczba rodzin objętych pomocą 1000, liczba osób w rodzinach 1590.

Na powyższe zadania w 2022 roku wydatkowano kwotę 5 750 223,49 zł z tego:

- 2 470 567,02 zł ze środków własnych Miasta Otwock,
- 3 279 656,47 zł z budżetu wojewody,

Powody przyznania pomocy w 2021r. i 2022r.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH		
	2021r.	2022r.	2021r.	2022r.	
UBÓSTWO	1	652	604	1063	982
SIEROCTWO	2	0	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	34	33	37	33
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	92	85	365	335
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	5	33	28	173	153
BEZROBOCIE	6	221	192	435	371
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	418	410	594	612
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	514	472	711	667
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	9	74	71	239	221
W TYM:					
RODZINY NIEPEŁNE	10	51	45	151	122
RODZINY WIELODZIETNE	11	14	11	73	62
PRZEMOC W RODZINIE	12	25	16	67	42
ALKOHOLIZM	13	30	33	41	45
NARKOMANIA	14	5	6	8	10
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	15	34	30	38	47
ZDARZENIE LOSOWE	16	19	10	26	18
SYTUACJA KRYZYSOWA	17	11	13	21	30

Źródło : opracowanie na podstawie sprawozdania własnego MPiPS-03 za 2021r. i 2022r.

Analizując powyższy dane należy stwierdzić, że zapotrzebowanie na pomoc pieniężną ma tendencję malejącą. Powodem tego zjawiska jest poprawa poziomu życia społeczeństwa, a co za tym idzie, sytuacji materialnej rodzin. Obecnie, coraz łatwiej jest też zakupić niezbędne artykuły we własnym zakresie, a większość sprzedawców oferuje dostawę do miejsca zamieszkania klienta. Ponadto, wpływ ma również intensywna pogłębiona praca socjalna z rodziną, wykonywana przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny zatrudnionych w Ośrodku, co w bezpośredni sposób wpływa na zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy. Za spadkiem powyższych wartości zdecydowanie przemawia również otrzymywanie przez rodziny świadczeń z wielu programów rządowych, które znacząco wpłynęły na poprawę sytuacji finansowej klientów Ośrodka.

CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Program jest elementem polityki społecznej Miasta Otwocka w zakresie poprawy poziomu życia najmniej uposażonych rodzin. Mając powyższe na względzie, niniejszy Program uzupełni i rozszerzy działania Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie realizacji zadań obowiązkowych gminy, a w szczególności art. 39 i art. 48 ustawy o pomocy społecznej. Przepis powyższy stanowi, iż zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym, mającym formę pieniężną. Taki zapis nie zezwala na realizację tego świadczenia w innej formie, np. rzeczowej. Jedynie w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń pieniężnych, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem, bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego (art. 11 ust. 1 ww. ustawy). Natomiast przepis art. 48 zobowiązuje gminę do przyznania osobie potrzebującej niezbędnego ubrania poprzez dostarczenie jej bielizny, odzieży i obuwia, jeżeli jest tego pozbawiona. Enumeratywne wyliczenie form w jakich świadczenie ma być realizowane nie zezwala na rozszerzanie jego zakresu.

Realizacja niniejszego Programu zapewni rozszerzenie katalogu form przyznawanej pomocy i dostosowanie go do stwierdzonych potrzeb mieszkańców miasta Otwocka.

Pomoc w tej formie skierowana będzie do osób, które z uwagi na chorobę, niepełnosprawność, wiek, ograniczoną mobilność, uzależnienie od alkoholu, narkotyków lub inne obiektywne trudności wskazane przez pracownika socjalnego, nie są w stanie samodzielnie zabezpieczyć sobie i swoim bliskim niezbędnych potrzeb. W takich przypadkach przewiduje się przyznawanie pomocy rzeczowej w drodze decyzji administracyjnej, w szczególności poprzez zakup:

- 1) leków,
- 2) odzieży, obuwia,
- 3) sprzętu i artykułów niezbędnych do prowadzenia gospodarstwa,
- 4) sprzętu i artykułów do przeprowadzania niezbędnych napraw i remontów w gospodarstwie domowym,
- 5) opalu z transportem do miejsca zamieszkania.

PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM

Podmiotem nadzorującym realizację Programu jest Prezydent Miasta Otwocka. Za realizację programu odpowiedzialnym jest dyrektor Ośrodek Pomocy Społecznej w Otwocku. Dyrektor współpracuje w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Do zadań podmiotów realizujących Program należy:

1. Prezydent Miasta Otwocka:
 - a) koordynacja i nadzór nad realizacją programu;
2. Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Otwocku:
 - a) planowanie wysokości środków finansowych na realizację Programu;
 - b) diagnoza środowisk i grup społecznych będących adresatami Programu;
 - c) przyznawanie i rozliczanie pomocy,
 - d) przygotowanie danych dotyczących realizacji Programu za każdy rok i ujęcie w terminie właściwym w sprawozdaniu z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Otwocku.

ZASADY UDZIELANIA POMOCY W RAMACH PROGRAMU

Procedura przyznawania pomocy rzeczowej odbywać się będzie zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, a w szczególności dotyczącymi udzielania świadczeń.

1. Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w zależności od sytuacji dochodowej osoby lub rodziny przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2 – 15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

2. Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej, osoby w rodzinie lub rodziny nie przekracza 100% kryterium dochodowego określonego zgodnie art. 8 ust. 1 pkt 1 – 3 ustawy o pomocy społecznej, klienci Programu korzystają z pomocy rzeczowej nieodpłatnie.

3. Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej, osoby w rodzinie bądź rodziny przekracza 100% kryterium dochodowego określonego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o pomocy społecznej, udzielenie pomocy w formie świadczenia rzeczowego może odbywać się na zasadzie zwrotu kosztów przyznanego świadczenia. Zasady zwrotu określa Uchwała Nr XII/99/19 Rady Miasta Otwocka z dnia 28 maja 2019r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej będących w zakresie zadań własnych.

4. Przyznanie pomocy rzeczowej następuje na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego bądź innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

5. Pomoc rzeczowa może być udzielana z urzędu.

6. Każdy wniosek poprzedzony zostanie dogłębną analizą sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osób i rodzin na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

7. Przyznanie pomocy rzeczowej następuje w drodze decyzji administracyjnej.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program Osłony Miasta Otwocka na lata 2023-2025 „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących” będzie finansowany ze środków własnych Dział 852 Pomoc Społeczna z rozdziału 85214 §3110. Środki na pomoc w formie rzeczowej zabezpieczone są w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej.

W 2022 roku z pomocy w formie zasiłków celowych z powyższego rozdziału skorzystało 754

osób, na łączną kwotę 716 555,86 zł. w tym na zasiłki celowe specjalne na kwotę 117 038,99 zł oraz zasiłki celowe zwrotne na kwotę 26 970 zł.

Zasiłek celowy był przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Zasiłek może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Po rozeznaniu przez pracowników socjalnych potrzeb w środowisku należy wskazać, iż potrzeby w latach 2023 – 2025 na pomoc rzeczową wynosić będą po 50.000,00 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych) na każdy rok. W ramach niniejszego Programu planuje się, że z pomocy skorzysta około 40 rodzin.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzone są w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców Miasta Otwocka przy wykorzystaniu istniejącego potencjału kadrowego i instytucjonalnego. Misją Ośrodka jest polepszenie warunków i jakości życia mieszkańców naszego miasta, poprzez zapewnienie potrzebującym odpowiedniej pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Działania Ośrodka skierowane są na wspieranie rodzin i osób w celu ich usamodzielnienia, dlatego też bardzo ważnym zadaniem jest dostosowanie odpowiednich form pomocy do sytuacji poszczególnych rodzin.

WICEPRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA OTWOCKA

Jakub Kosiński

Uzasadnienie

Podstawą realizacji Programu Osłonowego Miasta Otwocka „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących ”, jest art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r., poz. 901 z późn. zm.). Program będzie elementem polityki społecznej Miasta Otwocka w zakresie poprawy poziomu życia najniżej uposażonych rodzin. Mając powyższe na względzie, niniejszy Program uzupełni i rozszerzy działania Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie realizacji zadań obowiązkowych gminy z zakresu pomocy społecznej, a w szczególności art. 39 ustawy o pomocy społecznej. Przepis powyższy stanowi, iż zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym, mającym formę pieniężną art. 36 pkt 1c. Taki zapis nie zezwala na realizację tego świadczenia w innej formie, np. rzeczowej. Wobec powyższego uzasadnione jest podjęcie uchwały.

WICEPRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA OTWOCKA

Jakub Kosiński